

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 12.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.12.153>

УДК 657:656.13

*М. Ю. Стрельбіцький,
аспірант, Вінницький національний аграрний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-0360-7364>*

ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНІХ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

*М. Strelbitskyi,
Postgraduate student, Vinnytsia National Agrarian University,
Vinnytsia, Ukraine*

TRANSFORMATION OF METHODOLOGICAL APPROACHES TO DOCUMENTARY SUPPORT OF INTERNAL PASSENGER TRANSPORTATION AT THE ENTERPRISE UNDER DIGITALIZATION

У статті обґрунтовано необхідність трансформації документального забезпечення внутрішніх пасажирських перевезень працівників на підприємстві в умовах цифровізації. Показано, що скасування паперових подорожніх листів не усунуло потреби у належному первинному документуванні таких операцій для цілей податкового й управлінського обліку та підтвердження їх зв'язку з господарською діяльністю.

Запропоновано концепцію зведеного електронного звіту про роботу службового транспорту, що формується на основі інтеграції даних транспортної, технічної та кадрової підсистем підприємства й підписується кваліфікованим електронним підписом. Обґрунтовано матрицю зіставлення реквізитів цього документа з об'єктами бухгалтерського обліку та показниками управлінської звітності, що забезпечує підвищення прозорості витрат на перевезення персоналу.

The paper substantiates the need to transform methodological approaches to documentary support of internal passenger transportation of employees at the enterprise in the context of digitalisation. The abolition of mandatory paper waybills in Ukraine did not eliminate the need for proper primary documentation of trips performed to transport personnel to and from the workplace. Correct documentation of such transportation is essential for recognising related expenses in financial and tax accounting, demonstrating their connection with the enterprise's business activities and ensuring transparency of company vehicle costs.

Based on the analysis of the current regulatory framework and scientific approaches to accounting support of motor transport services, a gap is identified between the technical capabilities of modern digital systems (GPS tracking, electronic logbooks, access control systems, transport management systems) and traditional paper-based documentation practices. The author proposes the concept of a “Consolidated Electronic Report on Company Vehicle Operations” as an internal primary document generated automatically on the basis of integrated data from the transport, technical and HR subsystems of the enterprise. This concept is positioned as a core element of an enterprise-wide digital environment in which transport, accounting and HR data are synchronised in real time.

A model of document flow for internal passenger transportation using qualified electronic signatures is developed, and key requirements for the content and structure of such an electronic document are formulated. Furthermore, a

matrix is constructed to map the data fields of technical subsystems to analytical accounting accounts and managerial reporting indicators. The scientific novelty lies in the development of an integrated accounting and information model of documentary support for employee transportation to and from the workplace using digital technologies. The practical value of the results consists in reducing the labour intensity of accounting procedures, strengthening the evidential base in relations with tax authorities and improving the transparency and controllability of company vehicle costs. The proposed approach may be adapted to different organisational structures and supports the gradual harmonisation of internal transport documentation with emerging European digital transport standards.

Ключові слова: *облікове забезпечення, пасажирські перевезення, службовий транспорт, електронний документ, GPS-трекінг, TMS-система, електронний логбук.*

Keywords: *accounting support, passenger transportation, company vehicles, electronic document, GPS tracking, transport management system, electronic logbook.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Організація перевезень працівників до місця роботи та у зворотному напрямку є важливим чинником, що впливає на операційну діяльність підприємств промисловості, логістики, будівництва та інших галузей. Географічне віддалення виробничих майданчиків від житлової забудови, багатозмінні режими роботи, необхідність своєчасної доставки персоналу до робочих місць зумовлюють зростання витрат на внутрішні пасажирські перевезення. Це потребує належного облікового забезпечення для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень щодо маршрутів, завантаження транспортних засобів, доцільності аутсорсингу транспортних послуг.

Скасування обов'язкових типових форм подорожніх листів не означає відмову від документування поїздок як господарських операцій. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» первинні документи, у тому числі складені в електронній формі, залишаються основою для відображення господарських операцій, формування фінансової й податкової звітності та підтвердження правомірності витрат [1]. Одночасно Закон України «Про автомобільний транспорт» визначає вимоги до документів, на підставі яких виконуються пасажирські перевезення, у тому числі для власних потреб суб'єктів господарювання [2].

Закони України «Про електронні документи та електронний документообіг» і «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» формують правові засади для використання електронних документів і кваліфікованих електронних підписів у господарській діяльності, прирівнюючи такі документи за юридичною силою до паперових за умови дотримання встановлених вимог [3; 4]. Отже, на нормативному рівні створено передумови для переходу до електронного документування внутрішніх перевезень працівників, однак конкретні форми таких документів залишено у сфері відповідальності самих підприємств.

Цифрова трансформація обліку, розглянута у працях провідних вітчизняних учених, трактується як перехід від обліку як системи фіксації фактів до обліку як інформаційної платформи, інтегрованої з операційними та аналітичними системами підприємства [5–7]. У такій парадигмі первинний документ розглядається не тільки як юридичний носій інформації про факт здійснення операції, а й як вузол інтеграції технічних, фінансових та управлінських даних.

У сфері транспортної діяльності питання облікового забезпечення надання автотранспортних послуг аналізуються з позицій побудови системи первинного документування, калькулювання собівартості перевезень і розподілу транспортних витрат між об'єктами обліку та центрами

відповідальності [8]. Використання GPS-трекінгу дає змогу точніше розподіляти витрати на перевезення між маршрутами та замовниками, підвищувати достовірність інформації про виконані рейси та контролювати ефективність використання транспортних засобів [9].

Практичні аспекти впровадження електронних документів у бухгалтерському обліку, зокрема питання дати складання й дати підписання, організації зберігання та підтвердження юридичної сили електронних документів, висвітлені у сучасних фахових публікаціях [10]. Паралельно розвиваються транспортні інформаційні системи (TMS), які забезпечують планування маршрутів і графіків руху, облік завантаження транспортних засобів та інтеграцію з іншими підсистемами підприємства [11]. На рівні Європейського Союзу формується нормативне поле цифровізації транспортної інформації, зокрема через регулювання електронної транспортної інформації (eFTI) та електронних транспортних документів (e-CMR), що задає орієнтир для модернізації й національних підходів до документального забезпечення перевезень [12].

На цьому тлі суперечність між потенціалом сучасних цифрових технологій та консервативними методичними підходами до документального забезпечення внутрішніх пасажирських перевезень працівників стає ключовою науковою й практичною проблемою, розв'язання якої потребує перегляду ролі й форми первинного документа у цій сфері.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика цифровізації бухгалтерського обліку та аудиту, а також трансформації обліково-інформаційних систем під впливом цифрових технологій є предметом активних досліджень вітчизняних науковців. З. І. Тенюх та У. В. Пелех акцентують, що цифрова трансформація бухгалтерського обліку та аудиту через хмарні рішення змінює архітектуру облікових систем: трансакційні дані переміщуються в хмарні середовища, з'являються нові канали інтеграції з зовнішніми сервісами, а роль бухгалтера зміщується від рутинного введення даних до контролю параметрів системи та аналітики результатів [5].

Підкреслюється, що хмарні платформи забезпечують безперервний доступ до інформації та масштабованість, але водночас загострюють вимоги до внутрішнього контролю, кібербезпеки й документального підтвердження господарських операцій.

С. В. Онешко, О. Г. Дроздова та Н. А. Іванова розглядають модернізацію бухгалтерського обліку та аудиту в Україні в контексті зростання інформаційного потенціалу цифрового економічного простору [6]. Автори обґрунтовують, що цифрові трансформації мають спиратися на інституційні зміни – адаптацію нормативно-правової бази, оновлення методології обліку та форм звітності, формування нових вимог до якості й структури облікової інформації. Зазначається, що зростання обсягів доступних даних і швидкості їх обробки потребує переосмислення традиційної моделі обліку як закритої системи та переходу до мережевої обліково-аналітичної.

На матеріалі підприємств агропромислового комплексу Н. В. Потриваєва та ін. демонструють, як цифрові інструменти (хмарні облікові системи, мобільні додатки, аналітичні панелі) змінюють організацію обліку, забезпечуючи оперативність контролю, прозорість витрат і можливість моделювати різні сценарії розвитку бізнес-процесів [7]. Попри галузеву специфіку дослідження, його висновки є релевантними для будь-яких видів діяльності з високою мобільністю ресурсів та значною питомою вагою транспортної складової.

С. В. Івахненко у навчальному посібнику систематизує підходи до проектування, впровадження та експлуатації комп'ютеризованих облікових систем, розглядає питання автоматизації облікових процесів, побудови внутрішніх баз даних, інтеграції обліку з іншими підсистемами управління [8].

Окрема група досліджень стосується безпосередньо транспортної сфери. У статті О. В. Чернецької та ін. проаналізовано особливості облікового забезпечення процесу надання послуг в автотранспортних підприємствах, показано вплив галузевих нормативних актів на організацію аналітичного

обліку транспортних послуг і документообіг, окреслено специфіку первинних документів, що супроводжують перевезення [9].

Водночас проведений аналіз дає підстави стверджувати, що наявні дослідження зосереджені або на загальнотеоретичних аспектах цифрової трансформації обліку [5–8], або на обліку послуг транспортних підприємств, що працюють на зовнішньому ринку перевезень [9; 10]. Поза увагою залишаються специфіка внутрішніх пасажирських перевезень працівників підприємств (службові маршрути, доведення персоналу до місця роботи, корпоративний транспорт), побудова інтегрованого цифрового контуру первинного документування таких операцій із використанням GPS-трекінгу, даних кадрового та виробничого обліку та формування на цій основі зведених електронних документів, придатних одночасно для цілей податкового, фінансового та управлінського обліку.

Отже, існує наукова й практична проблема розроблення методичного підходу до облікового забезпечення управління внутрішніми пасажирськими перевезеннями на підприємстві в умовах цифровізації, який би спирався на сучасні цифрові інструменти (GPS-трекінг, хмарні платформи, інтегровані інформаційні системи) і забезпечував належну доказову базу для податкових органів та внутрішнього контролю. Саме це визначає актуальність і новизну подальших досліджень, результати яких подано в статті.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розроблення методичних підходів до вдосконалення документального забезпечення операцій з внутрішніх пасажирських перевезень працівників шляхом інтеграції даних транспортної, технічної та кадрової підсистем підприємства в єдину обліково-інформаційну модель, яка забезпечує формування зведеного електронного первинного документа та відповідає вимогам чинного законодавства щодо первинних документів й електронного документообігу [1–4].

Для досягнення цієї мети у статті здійснено аналіз нормативно-правових вимог до документів, на підставі яких виконуються пасажирські перевезення

для власних потреб, та до електронних первинних документів; критично оцінено переваги й недоліки традиційних паперових подорожніх листів у контексті цифровізації облікових процесів; запропоновано структуру зведеного електронного звіту про роботу службового транспорту як внутрішнього первинного документа, що базується на даних TMS-, GPS- та HR-систем; побудовано інтегровану модель документообігу внутрішніх пасажирських перевезень із використанням кваліфікованого електронного підпису та сформовано матрицю зіставлення реквізитів зведеного електронного звіту з об'єктами бухгалтерського обліку і показниками управлінської звітності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Нормативно-правові засади документального забезпечення внутрішніх пасажирських перевезень ґрунтуються на поєднанні вимог транспортного і бухгалтерського законодавства. Закон України «Про автомобільний транспорт» встановлює перелік документів, на підставі яких здійснюються пасажирські перевезення, і визначає обов'язки перевізників, водіїв і пасажирів щодо їх пред'явлення уповноваженим органам [2]. Для перевезень працівників у власних інтересах підприємства ключовим є підтвердження правомірності використання транспортного засобу, дотримання встановлених умов перевезення та зв'язку поїздки з господарською діяльністю суб'єкта. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» вимагає, щоб кожна господарська операція була підтверджена первинним документом, який містить обов'язкові реквізити й підписи відповідальних осіб [1]. Первинні документи можуть бути як паперовими, так і електронними, однак у другому випадку їх функціонування регулюється спеціальними законами про електронні документи та електронні довірчі послуги [3; 4]. Кваліфікований електронний підпис прирівнюється до власноручного підпису, що відкриває можливості для повноцінної заміни паперових документів електронними за умови дотримання вимог до їх структури та зберігання.

На практиці багато підприємств продовжують використовувати паперові подорожні листи, адаптовані зі скасованих типових форм. Такий підхід характеризується значною трудомісткістю заповнення, високою ймовірністю помилок під час зазначення маршруту, пробігу, часу виїзду й повернення, а також слабкою інтеграцією з інформаційними системами обліку. Особливо проблемною є фрагментарність або повна відсутність даних про склад пасажирів: у документах фіксуються переважно параметри транспортного засобу й маршруту, тоді як відомості про конкретних працівників, їх підрозділи та виробничі завдання зберігаються в окремих реєстрах або не акумулюються системно. За таких умов погіршується доказова база щодо зв'язку витрат на перевезення персоналу з господарською діяльністю, що посилює податкові ризики.

Крім того, перенесення показників із паперових документів до реєстрів бухгалтерського обліку часто відбувається вручну. Це призводить до дублювання операцій, збільшує ризики арифметичних та логічних помилок і суттєво обмежує можливість оперативного формування аналітичних звітів про витрати на перевезення за маршрутами, змінами, підрозділами. Порівняння традиційного та цифровізованого підходів до документального забезпечення внутрішніх пасажирських перевезень наведено в таблиці 1.

Таблиця 1. Порівняння традиційного та цифровізованого підходів до документального забезпечення внутрішніх пасажирських перевезень

Ознака	Традиційний підхід (паперовий подорожній лист)	Цифровізований підхід (зведений електронний звіт)
Джерело даних	Ручне заповнення водієм	Автоматичне отримання з GPS, TMS, HR-систем
Фіксація складу пасажирів	Обмежена або відсутня	Повна ідентифікація працівників за електронними картками
Можливості аналітики	Мінімальні	Розширені (за маршрутами, змінами, підрозділами)
Інтеграція з бухгалтерським обліком	Ручне перенесення даних	Автоматизований імпорт у реєстри обліку
Рівень контролю за витратами на перевезення	Низький	Вищий завдяки деталізації даних
Юридична сила документа	Паперовий документ із власноручними підписами	Електронний документ із КЕП відповідальних осіб

Джерело: розроблено автором

Наведені відмінності свідчать, що традиційний підхід не відповідає сучасним вимогам до оперативності, аналітичності та прозорості облікової інформації, тоді як цифровізований підхід за належної методичної організації здатен істотно підвищити якість документального забезпечення внутрішніх перевезень.

Альтернативою паперовому подорожньому листу пропонується зведений електронний звіт про роботу службового транспорту, який виконує функцію внутрішнього первинного документа за операціями з внутрішніх пасажирських перевезень. Його ключова особливість полягає в автоматизованому формуванні на основі інтеграції даних технічної, транспортної та кадрової підсистем підприємства. Дані технічної підсистеми, що формуються засобами GPS-трекінгу й електронних логбуків, забезпечують безперервну фіксацію маршруту, пробігу, швидкості руху, часу виїзду й повернення, тривалості простоїв, а також дають змогу виявляти відхилення від планових маршрутів [9]. Кадрова підсистема, побудована на базі електронних перепусток і систем контролю доступу, забезпечує ідентифікацію працівників, які фактично перебували у транспортному засобі, фіксує моменти посадки й висадки, пов'язує інформацію з підрозділами та графіками змін. Транспортна підсистема (TMS) містить планові маршрути й графіки руху, закріплює транспортні засоби й водіїв, визначає список зупинок та очікувану кількість перевезених працівників [11].

Зведений електронний звіт доцільно будувати так, щоб він одночасно відповідав вимогам до первинного документа й виконував функцію інтегрованого інформаційного вузла. У загальній частині документа відображаються назва, дата й час формування, звітний період, ідентифікаційні дані транспортного засобу, водія, диспетчера, посилання на відповідний наказ про організацію перевезень. Далі подається структурований опис маршруту із зазначенням фактичного часу виїзду та повернення, переліку зупинок, пробігу, тривалості руху та простоїв, а також відхилень від плану. В окремому блоці формується інформація про

пасажирів: перелік перевезених працівників із зазначенням табельних номерів, підрозділів, кількості поїздок за період. Паливно-енергетичні показники відображаються через фактичну або розрахункову витрату пального за рейс чи зміну з фіксацією відхилень від норм. Завершальний блок містить облікові реквізити (коди центрів відповідальності, об'єктів витрат, проектів тощо) та відомості про відповідальних осіб, які засвідчують документ кваліфікованими електронними підписами.

Зміст і структура такого звіту узгоджуються з вимогами Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо обов'язкових реквізитів первинних документів [1] і відповідають законодавству про електронні документи та електронні довірчі послуги [3; 4]. Це дозволяє розглядати зведений електронний звіт як повноцінну заміну паперових подорожніх листів у частині документального забезпечення внутрішніх пасажирських перевезень.

Для реалізації цього підходу потрібна інтегрована модель документообігу, у межах якої забезпечується безперервний рух інформації від планування рейсів до формування управлінської звітності. На етапі планування у транспортній інформаційній системі задаються маршрути, графіки руху, закріплення транспортних засобів і водіїв, визначаються зупинки та орієнтовний склад пасажирів. Під час виконання рейсів система GPS-моніторингу фіксує траєкторію руху, швидкість, час виїзду й повернення, простої, тоді як системи контролю доступу на основі електронних перепусток реєструють посадку й висадку працівників. На етапі обробки даних у спеціалізованому модулі інформація з TMS-, GPS- та кадрової підсистем агрегується: фактичні маршрути зіставляються з плановими, аналізуються відхилення, формуються показники пробігу, часу руху та використання транспортних засобів, а також уточнюється склад перевезених працівників.

За результатами обробки формується зведений електронний звіт про роботу службового транспорту, дані якого проходять внутрішню перевірку й

погодження. Водій, диспетчер та, за потреби, представник служби управління персоналом засвідчують документ своїми кваліфікованими електронними підписами. Після цього інформація зі звіту автоматично передається до реєстрів бухгалтерського обліку та системи управлінської звітності, де використовується для формування проводок, розподілу витрат між центрами відповідальності, аналізу ефективності маршрутів.

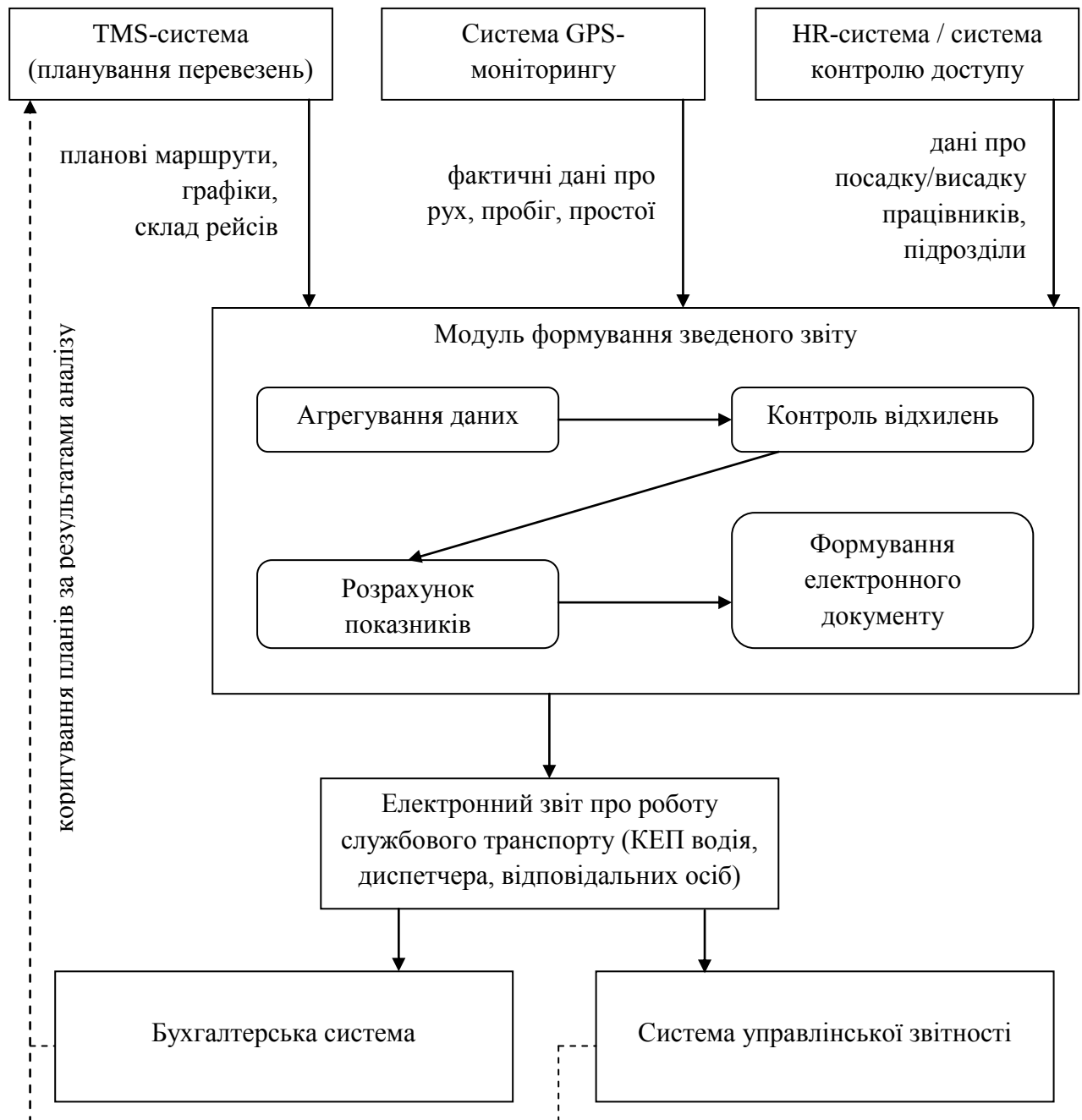

Рис. 1. Інтегрована схема документообігу внутрішніх пасажирських перевезень в інформаційному середовищі підприємства

Джерело: розроблено автором

Для забезпечення цілеспрямованого використання зведеного електронного звіту в бухгалтерському та управлінському обліку доцільно сформуванати матрицю відповідності між його реквізитами та об'єктами обліку і показниками звітності. Фрагмент такої матриці наведено в таблиці 2.

Таблиця 2. Фрагмент матриці зіставлення реквізитів зведеного електронного звіту з об'єктами бухгалтерського обліку та показниками управлінської звітності

Реквізит електронного звіту	Аналітичний рахунок / об'єкт обліку	Управлінський показник
Ідентифікатор маршруту	Центр витрат «Маршрут № ...»	Собівартість перевезення за маршрутом
Ідентифікатор транспортного засобу	Об'єкт основних засобів	Витрати на експлуатацію конкретного транспортного засобу
Ідентифікатор працівника (пасажира)	Центр відповідальності «Підрозділ / проект»	Витрати на перевезення персоналу відповідного підрозділу
Фактичний пробіг за рейсом	Субрахунок витрат на паливо	Відхилення фактичної витрати пального від норм
Тривалість руху та простоїв	Витрати на оплату праці водіїв	Коефіцієнт використання робочого часу
Кількість перевезених працівників	—	Вартість перевезення на одного працівника

Джерело: розроблено автором

Матриця дає змогу пов'язати технічні параметри руху транспортних засобів і склад пасажирів із аналітичними рахунками, що використовуються в обліку, та із системою управлінських показників. У результаті з'являється можливість налаштувати автоматизоване формування бухгалтерських проведень за операціями перевезення працівників, забезпечити прозорий розподіл витрат між центрами відповідальності та побудувати систему ключових показників ефективності використання службового транспорту, зокрема визначати собівартість перевезення одного працівника, окремого маршруту чи зміни.

Новизна одержаних результатів полягає у розробленні інтегрованої обліково-інформаційної моделі документального забезпечення внутрішніх

пасажирських перевезень, у межах якої зведений електронний звіт про роботу службового транспорту формується на основі синхронізації даних TMS-, GPS- та HR-систем. У роботі розвинуто категорію облікового забезпечення управління пасажирськими перевезеннями на підприємстві, яке розглядається крізь призму поєднання правових вимог до первинних документів і електронного документообігу з можливостями сучасних цифрових технологій [1–4; 8; 9; 11; 12]. Додатковим елементом новизни є запропонована матриця зіставлення реквізитів електронного звіту з об'єктами бухгалтерського обліку та показниками управлінської звітності, що створює підґрунтя для побудови більш деталізованої системи показників витрат на перевезення персоналу.

Практичне значення результатів дослідження проявляється у можливості зменшення трудомісткості оформлення й обробки документів завдяки відмові від паперових подорожніх листів і переходу до електронного документообігу; посилення доказової бази щодо зв'язку витрат на перевезення працівників із господарською діяльністю підприємства, що сприяє мінімізації податкових ризиків; підвищення рівня управлінського контролю за використанням службового транспорту, витратами пального та робочого часу водіїв; створення інформаційної основи для подальшої адаптації внутрішнього документообігу до європейських ініціатив у сфері електронної транспортної інформації та документів [12].

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. У результаті дослідження доведено, що скасування обов'язкових паперових подорожніх листів загостило проблему належного документального забезпечення внутрішніх пасажирських перевезень працівників підприємства. Чинне законодавство України забезпечує правові передумови для використання електронних первинних документів, однак не встановлює конкретних форм документів для внутрішніх перевезень [1–4]. Показано, що традиційний паперовий подорожній лист є трудомістким у заповненні, мало придатним до інтеграції з інформаційними системами та не забезпечує

необхідної повноти даних щодо складу пасажирів, що підвищує податкові ризики й обмежує управлінську корисність отриманої інформації.

Запропоновано концепцію зведеного електронного звіту про роботу службового транспорту як основного внутрішнього первинного документа за операціями внутрішніх пасажирських перевезень. Показано, що за умови інтеграції даних TMS-, GPS- та HR-систем і засвідчення звіту кваліфікованими електронними підписами він відповідає вимогам законодавства до первинних документів та електронного документообігу. Розроблено інтегровану модель документообігу, у межах якої забезпечується безперервний рух інформації від планування маршрутів до формування управлінської звітності, а також матрицю зіставлення реквізитів зведеного електронного звіту з об'єктами бухгалтерського обліку та показниками управлінської звітності.

Таким чином, впровадження запропонованого підходу дає змогу знизити трудомісткість облікових процедур, підвищити прозорість розподілу витрат на перевезення працівників між центрами відповідальності, посилити доказову базу у взаємовідносинах із контролюючими органами та наблизити внутрішні процедури документування до європейських практик цифровізації транспортної інформації [8; 9; 11; 12].

Перспективи подальших досліджень пов'язані з кількісною оцінкою ефекту від запровадження зведеного електронного звіту на конкретних підприємствах, розробленням галузевих методичних рекомендацій щодо побудови електронного документообігу внутрішніх перевезень для різних типів підприємств, а також із вивченням можливостей застосування технологій штучного інтелекту для автоматизованого виявлення аномалій у використанні службового транспорту й оптимізації маршрутної мережі.

Література

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 : станом на 03.09.2024. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, № 40. С. 365. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 03.12.2025).
2. Про автомобільний транспорт : Закон України від 05.04.2001, № 2344-III : станом на 19.04.2025. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, №22. С. 105. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14> (дата звернення: 03.12.2025).
3. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 : станом на 31.12.2023. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, №36. С. 275. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15> (дата звернення: 03.12.2025).
4. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 : станом на 18.12.2024. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, № 45. С. 400. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2155-19> (дата звернення: 03.12.2025).
5. Тенюх З. І., Пелех У. В. Діджиталізація бухгалтерського обліку в Україні: стан та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. 2022. вип. 41. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-66>.
6. Онешко С. В., Дроздова О. Г., Іванова Н. А. Щодо зростання інформаційного потенціалу цифрового економічного простору: модернізація бухгалтерського обліку та аудиту в Україні. *Академічні візії*. 2023. вип 21. URL: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8143112>.
7. Цифровізація обліку в управлінні бізнес-процесами підприємств агропромислового комплексу / Н. Портиваєва та ін. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2022. Т. 26, вип. 1. С. 79–88. URL: [https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26\(1\)-8](https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26(1)-8).
8. Іваненков С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту : навч. посіб.. Київ : Знання-Прес, 2003. 349 с. ISBN BN 966- 7767- 68- X.

9. Чернецька О. В., Дубина О. Л., Чепець О. Г. Облікове забезпечення процесу надання послуг в автотранспортних підприємствах. *Інфраструктура ринку*. 2020. вип. 49. С. 334–339. URL: <https://doi.org/10.32843/infrastuct49-58>.

10. Ковальчук С. Я., Цуркан А. О. Особливості обліку та оподаткування операцій по міжнародних автотранспортних перевезеннях. *Агросвіт*. 2018. вип. 7. С. 31–36. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/7_2018/6.pdf (дата звернення: 03.12.2025).

11. Turek V. What is a Transportation Management System (TMS)?. *Evotax*. 07.08.2025. URL: <https://evotax.pl/en-us/blog/what-is-a-transportation-management-system-tms> (дата звернення: 03.12.2025).

12. On electronic freight transport information (Text with EEA relevance) : Regulation (EU) 2020/1056 of the European Parliament and of the Council від 15.07.2020, № (EU) 2020/1056. *Official Journal of the European Union*. URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/1056/oj> (дата звернення: 03.12.2025).

References

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine “On Accounting and Financial Reporting in Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (Accessed 03 December 2025).

2. The Verkhovna Rada of Ukraine (2001), The Law of Ukraine “On Motor Vehicle Transport”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14> (Accessed 03 December 2025).

3. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), The Law of Ukraine “On Electronic Documents and Electronic Documents Circulation”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15> (Accessed 03 December 2025).

4. The Verkhovna Rada of Ukraine (2017), The Law of Ukraine “On Electronic Identification and Electronic Trust Services”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2155-19> (Accessed 03 December 2025).

5. Teniukh, Z.I. and Pelekh, U.V. (2022), “Digitalization of accounting in Ukraine: state and prospects of development”, *Ekonomika ta suspilstvo*, [Online], vol. 41. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-66>.

6. Oneshko, S.V., Drozdova, O.H. and Ivanova, N.A. (2023), “Regarding the growth of the information potential of the digital economic space: modernization of accounting and auditing in Ukraine”, *Akademichni viziyyi*, [Online], vol. 21. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8143112>.
7. Potryvaieva, N., Kozachenko, L., Nedbailo, I. and Nesterchuk, I. (2022), “Digitization of accounting in the management of business processes of enterprises of the agro-industrial complex”, *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*, vol. 26 (1), pp. 79-88. [https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26\(1\)-8](https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26(1)-8)
8. Ivanenkov, S.V. (2003), *Informatsiyni tekhnolohiyi v orhanizatsiyi bukhhalterskoho obliku ta audytu* [Information technologies in accounting and auditing], Znannia-Pres, Kyiv, Ukraine.
9. Chernetska, O.V., Dubyna, O.L. and Chepets O.H. (2020), “Accounting support of providing services In automobile transport companies”, *Infrastruktura rynku*, [Online], vol. 49. <https://doi.org/10.32843/infrastruct49-58>.
10. Kovalchuk, S. and Tsurkan A. (2018), “Features of accounting and taxation of operations in international road transport”, *Ahrosvit*, vol. 7, pp. 31-36, available at: http://www.agrosvit.info/pdf/7_2018/6.pdf (Accessed 03 December 2025).
11. Turek V. (2025), “What is a Transportation Management System (TMS)?”, *Evotax*, [Online], available at: <https://evotax.pl/en-us/blog/what-is-a-transportation-management-system-tms> (Accessed 03 December 2025).
12. European Parliament and of the Council (2020), “Regulation (EU) 2020/1056 on electronic freight transport information”, available at: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/1056/oj> (Accessed 03 December 2025).

Стаття надійшла до редакції 04.12.2025 р.